

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii privind finanțele publice locale nr. 397/2003 (nr. 344 din 03.10.2023), II lectură

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectură a doua proiectul de lege pentru modificarea Legii privind finanțele publice locale nr. 397/2003 prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către doamna Maria GONȚA, deputată în Parlamentul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Reiterăm, că proiectul de lege propune modificări la modalitatea de formare a fondului de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, în proporție echivalentă cu ponderea finanțării activității serviciilor raionale de asistență psihopedagogică, și cea de finanțare a bugetelor locale de nivelul întâi prin intermediul transferurilor cu destinație generală.

Obiecțiile, propunerile înaintate la proiectul de lege, precum și rezultatele examinării acestora sunt expuse în Sinteza amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor, parte componentă a raportului.

Proiectul de lege redactat se anexează la prezentul raport.

În urma dezbaterii proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe, cu votul unanim al membrilor prezenți, propune adoptarea proiectului de lege în a doua lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei

*Proiect redactat
(nr. 344/2023)*

LEGE

pentru modificarea articolului 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Articolul 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 384–395, art. 612), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Transferurile cu destinație generală se efectuează, în proporție de 63,9%, din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venit al persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, și o cotă-parte din impozitul pe venit obținut din activitatea de întreprinzător, stabilită în legea bugetară anuală, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.”

la alineatul (3), textul „Pd = 31,5%” se substituie cu textul „Pd = 29,6%”.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

*Отредактированный
проект (№ 344/2023)*

Перевод

ЗАКОН

о внесении изменений в Закон о местных публичных финансах № 397/2003

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о местных публичных финансах № 397/2003 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2018 г., № 384–395, ст. 612), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В статье 11:

часть (1) изложить в следующей редакции:

«(1) Трансферты общего назначения осуществляются в размере 63,9% из фонда финансовой поддержки административно-территориальных единиц, который формируется из подоходного налога с физических лиц, не распределенного в виде отчислений местным бюджетам, и части налога на доход от предпринимательской деятельности, установленной законом о бюджете на год, на основе данных последнего года, за который имеется окончательное исполнение бюджета.»;

в части (3) слова «где $P_d = 31,5\%$ » заменить словами «где $P_d = 29,6\%$ ».

Ст. II. – Настоящий закон вступает в силу с 1 января 2025 года.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege
 pentru modificarea Legii privind finanțele publice locale nr.397/2003
 (nr. 344 din 03.10.2023), II lectură

<i>Textul legii modificate</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Rezultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
<p>Legea privind finanțele publice locale* nr. 397-XV din 16.10.2003 <i>Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.384-395/612 din 12.10.2018</i> <i>Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.397-399/703 din 31.12.2014</i> Monitorul Oficial al R.Moldova nr.248-253/996 din 19.12.2003</p> <p>Articolul 11. Transferuri cu destinație generală (1) Transferurile cu destinație generală se efectuează în proporție de 65,7% din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, și o cotă-parte din impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător, stabilită în legea bugetară anuală, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.</p>	<p>Art. I. Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 11 : aliniatul (1) va avea următorul cuprins : „(1) Transferurile cu destinație generală se efectuează din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează în proporție de 64% din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.”</p>	<p><u>Directia generală juridică:</u> Potrivit prevederilor art.63 alin. (3) din Legea nr.100/2017, dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv. Astfel în denumirea proiectului și art.I se va face expres o referire la numărul articolului care se modifică. La art.I după denumirea legii se va indica sursa oficială de publicare a acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p><u>Guvernul Republicii Moldova:</u> Ținând cont că se propune modificarea unui singur articol, art. 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, atât în denumirea proiectului, cât și în dispoziția de modificare de la art. I se va indica expres acest fapt. Respectiv, numerotarea cu pct. 1 a modificărilor la art. 11 se va omite. Totodată, la art. I, în dispoziția referitoare la actul supus modificării, după referința la actul normativ care se modifică va fi menționată</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Se acceptă.</u> „(1)Transferurile cu destinație generală se efectuează, în proporție de 63,9%, din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venit al persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, și o cotă-parte din</p>

Textul legii modificate	Textul părții constituitive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatele examinării de către Comisie
1	2	3	4
		conform uzanței și sursa de publicare a acestuia.	impozitul pe venit obținut din activitatea de întreprinzător, stabilită în legea bugetară anuală, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.”
<p>Articolul 11. Transferuri cu destinație generală</p> <p>(3) Divizarea în cele două fonduri specificate la alin.(2) se face conform parametrului de divizare (Pd) după cum urmează:</p> $FEB1 = FSF \times (100\% - Pd)$ $FEB2 = FSF \times Pd,$ <p>unde Pd = 31,5%.</p>	<p>la alineatul (3), textul „31,5%” se substituie cu textul „29,7%”.</p>	<p><u>Directia generală juridică:</u></p> <p>Este de atenționat asupra faptului că prevederile <i>alin.(3) din art.11 din Legea nr.397/2003 nu conțin ponderea de 31,5% care este indicată de către autorul proiectului.</i></p> <p><u>Guvernul Republicii Moldova:</u></p> <p>Având în vedere că planurile precizate ale bugetelor locale în decursul anului bugetar au tendința de a fi majorate semnificativ de către autoritățile publice locale, nivelul executării la sfârșitul anului bugetar fiind inferior volumelor planificate, se consideră rațional ca indicii identificați prin calcule analitice pentru modificările operate la art. 11 vizând fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale și parametrul de divizare (Pd) să fie în baza datelor conform executării pentru anul 2022, și nu în baza datelor conform planului precizat pentru anul 2023.</p> <p>Pentru susținerea acestei abordări informăm că autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea la situația din 30 septembrie 2023 au planificat alocarea mijloacelor</p>	<p><u>Se ia act.</u></p> <p><u>Se acceptă.</u></p> <p>„la alineatul (3), textul „Pd = 31,5%” se substituie cu textul „Pd = 29,6%”.</p>

<i>Textul legii modificare</i>	<i>Textul părții constituive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Rezultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
		<p>financiare din contul bugetelor locale respective pentru finanțarea SAP-urilor în volum de 46,7 milioane de lei comparativ cu 43,9 milioane de lei utilizate la calcularea indicilor menționați <i>supra</i>. În anul 2022 pentru finanțarea SAP-urilor s-au cheltuit efectiv 39,7 milioane de lei.</p> <p>Acest deziderat a stat și la baza modificărilor operate la art. 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale promovate prin Legea nr. 256/2023 pentru modificarea unor acte normative (reforma sistemului de asistență socială „Restart”).</p> <p>Redacția propusă la alin. (1) privind stabilirea proporției din impozitul pe venitul persoanelor fizice (IVPF) este eronată. Începând cu anul 2020, Fondul de susținere financiară a UAT (FSF) a fost suplimentat cu o cotă-parte din impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător (ca sursă de formare a fondului), stabilită în legea bugetară anuală, care actualmente constituie 10% din încasări. Drept urmare, proporția se va stabili din FSF, și nu din IVPF.</p> <p>Conform calculelor pe baza datelor privind executarea bugetelor locale pentru anul 2022, proporția atribuită FSF, ținând cont și de reforma sistemului de asistență socială „RESTART”, este de 63,9%, iar a parametrului de divizare (Pd) de 29,6%.</p>	

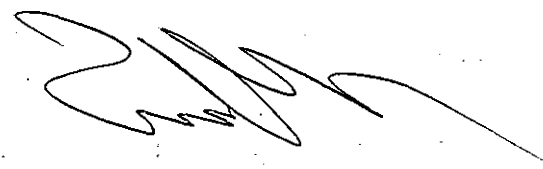
<i>Textul legii modificată</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Rezultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
		<p>În contextul acestor obiecții, alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(1) Transferurile cu destinație generală se efectuează în proporție de 63,9% din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, și o cotă-parte din impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător, stabilită în legea bugetară anuală, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.”</i></p> <p><i>Respectiv, la alin. (3) textul „31,5%” se substituie cu textul „29,6%”.</i></p> <p>Remarcăm faptul că în urma reducerii transferurilor cu destinație generală la bugetele locale de nivelul al doilea în proporție aproximativ echivalentă resurselor alocate finanțării activității serviciilor raionale de asistență psihopedagogică, bugetele municipale Bălți și Chișinău, precum și bugetul central al UTA Găgăuzia vor fi avantajate de pe urma reformei date, deoarece aceste bugete nu beneficiază de la bugetul de stat de transferuri cu destinație generală (de echilibrare), iar resursele anterior predestinate finanțării SAP-urilor vor rămâne la discreția acestor autorități publice locale.</p>	

<i>Textul legii modificate</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Avizul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Rezultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
		<p>Nota informativă la proiect statuează că implementarea modificărilor propuse vor crea dezechilibre (deficit de finanțare) în valoare totală de 4,3 milioane de lei la 14 raioane, care pot fi acoperite prin compensații de la bugetul de stat.</p> <p>Estimările de impact pe baza simulărilor efectuate pentru anul 2023 conform datelor precizate la situația din 30 septembrie, aferente cheltuielilor pentru serviciile raionale de asistență psihopedagogică, precum și pentru anul 2024, păstrând cheltuielile bugetelor raionale aferente SAP-urilor la nivelul anului 2023.</p> <p>Analizele și simulările efectuate demonstrează faptul că din cele 32 de raioane sunt atât câștigători, cât și pierzători de pe urma promovării acestei reforme.</p> <p>Totodată, în cazul în care se impune acoperirea pierderilor bugetelor raionale prin transferuri de compensare de la bugetul de stat în vederea promovării unei echități în disponibilitățile de resurse ale bugetelor raionale, este oportun ca pierderile autorităților publice locale de nivelul al doilea care urmează să le suporte ca urmare a implementării reformei să nu fie acoperite suplimentar din contul bugetului de stat, dar din contul diminuării volumului de alocații către Ministerul Educației și Cercetării ca urmare a diminuării volumelor de transferuri</p>	

<i>Textul legii modificate</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Rezultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
		<p>de echilibrare către bugetele raionale și centralizate la bugetul de stat.</p> <p>Acest deziderat este bazat pe faptul că volumele de transferuri reținute la bugetul de stat (nealocate bugetelor raionale) pentru unele autorități publice locale de nivelul al doilea depășesc nivelul cheltuielilor aferente SAP-urilor acoperite din contul resurselor proprii (transferuri generale) ale autorităților publice locale respective, utilizând în calculele noilor transferuri cu destinație generală pentru bugetele locale de nivelul al doilea proporția FSF și a parametrului de divizare (Pd) determinate ca o medie pe țară.</p> <p>Dreptul bugetelor raionale pierzătoare de a beneficia de transferuri de compensare urmează să se regăsească în normele privind intrarea în vigoare și punerea în aplicare a proiectului de lege.</p>	
	<p>Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p>	<p><u>Guvernul Republicii Moldova:</u></p> <p>La art. II, referitor la stabilirea datei intrării în vigoare a actului normativ, urmează a se ține cont că potrivit art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată decât peste o lună de la data publicării doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p>„Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025.”</p>

<i>Textul legii modificate</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Răzultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
		<p>Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.</p> <p>În acest context, este necesar ca în nota informativă să se justifice, prin argumente concludente, că prevederile actului normativ prezentat întrunesc condițiile art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Dat fiind faptul că autoritățile administrației publice locale, actualmente sunt în proces de examinare și aprobare a bugetelor locale, conform art. 21 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, considerăm oportun ca transferurile cu destinație generală de la bugetul de stat către bugetele locale de nivelul al doilea să fie calculate conform indicatorilor propuși de Ministerul Finanțelor, începând cu anul bugetar 2025.</p> <p>Un alt temei pentru punerea în aplicare a prevederilor propuse de inițiativa legislativă începând cu anul 2025 este faptul că autoritățile publice locale de nivelul al doilea actualmente sunt în proces de implementare a reformei sistemului de asistență socială „RESTART”, care implică mijloace financiare suplimentare pentru achitarea indemnizațiilor, compensarea concediilor nefolosite și a altor plăți și garanții.</p>	

<i>Textul legii modificate</i>	<i>Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții</i>	<i>Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției</i>	<i>Răzultatele examinării de către Comisie</i>
1	2	3	4
		<p>În acest context, considerăm oportun ca cheltuielile pentru întreținerea SAP-urilor să fie suportate de la bugetul de stat pentru anul 2024, iar mijloacele financiare care se propun a fi redirecționate la bugetul de stat prin prisma modificării art. 11 din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale să rămână la dispoziția autorităților publice locale de nivelul al doilea în aceste scopuri.</p>	
		<p><u>Comisia administrație publică și dezvoltare regional:</u></p> <p>Comisia menționează asupra necesității corelării modificărilor propuse prin prezentul proiect de lege cu prevederile Legii nr. 256, adoptate de Parlament la data de 17 august 2023, prin care Art.11 al Legii privind finanțele publice locale a fost deja modificat însă intrarea în vigoare a acestuia a fost stabilită de la 1 ianuarie 2024.</p>	<u>Se ia act.</u>

Radu MARIAN
Președintele Comisiei economie, buget și finanțe